

STORTINGET

Representantforslag 45 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk og Audun Lysbakken

Dokument 8:45 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Solfrid Lerbrekk og Audun Lysbakken om å rette opp i feil i regelverket som gjør at uføre mister pensjon

Til Stortinget

Bakgrunn

Flere viktige yrkesgrupper i offentlig sektor, som hjelpepleiere, sykepleiere, renholdere, politi og brannkonstabler, har særaldersgrenser. Dette er ofte fysisk krevende yrker. Særaldersgrenser er derfor satt for å ivareta samfunnets interesser. Særaldersgrensene blir kompensert for med særlige ordninger for den enkelte gruppe. I tillegg er mange av yrkene fysisk krevende for den enkelte å stå i fram til 67 år eller høyere. Dette vises også i statistikken, hvor mange blir uføre før de når pensjonsalder. De som jobber i noen av samfunnets aller viktigste yrker, risikerer altså å bli syke og uføre av jobben. Da er det viktig at samfunnet sørger for at hver enkelt har et sikkerhetsnett som fanger dem opp om de skulle være så uheldig å bli uføre, enten det er snakk om belastningsskader eller andre yrkesskader.

Dessverre fungerer ikke sikkerhetsnettet for alle. Hvis man blir ufør i yrker med særaldersgrenser, risikerer man at man taper store summer i perioden fra man skulle gått av med pensjon på grunn av særaldersgrensen og fram til 67 år. Dette er en så uforståelig regel, at det er grunn til å tvile på at konsekvensene er tilsiktet.

Dette er likevel ingen ny problemstilling. Arbeids- og sosialdepartementet har i ulike forskrifter korrigert for disse uheldige effektene. 1. desember 2015 fastsatte departementet forskrift om samordning av alderspensjon før 67 år og enke- og enkemannspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med uføretrygd fra folketrygden – overgangsregler. Denne gjelder for særaldersgrensepensjonister som fikk konvertert uførepensjonen 1. januar 2015, og innebærer at samordningsfradraget skulle settes etter reglene som gjaldt før 1. januar 2015. Dette skulle kun være en overgangsordning som gjelder for uføre som når aldersgrensen for stillingen før 2025.

Dermed er det mange uføre og uførepensjonister som ikke er omfattet av denne overgangsordningen. Arbeids- og sosialdepartementet anslår ifølge Actecan-rapport 2017-01 Kartlegging av konsekvenser av ny uførepensjon i offentlig sektor. Erfaringer per juni 2017, at om lag 22 pst. av de uføre pr. 1. januar 2015 ikke var omfattet av forskriften. Videre slås det fast at så godt som alle nye uførepensjonister etter 1. januar 2015 med særaldersgrense, som allerede har gått over til alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen, har fått redusert pensjon. Dette tallet vil vokse framover, med mindre det gjøres endringer.

Det er derfor nødvendig med raske endringer for å unngå at mennesker som har utført viktige jobber for samfunnet, ender opp med å tape store summer på grunn av en feil. Regjeringen bør snarest utforme en forskrift som sikrer denne gruppen uføre en verdig behandling.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen så snart som mulig lage en forskrift som sikrer at uføre fra yrkesgrupper med særaldersgrenser ikke får samordnet bort store summer fra særaldersgrense til 67 år.

3. november 2020

Solfrid Lerbrekk

Audun Lysbakken